

KAIVAUSKERTOMUS

VEHKALAHTI ONKAMAA TUOMELA

pitäjä: Vehkalahti
kylä: Onkamaa
tila: Tuomela, rn:o 168
omist: Eino Hellberg os. Onkamaa

sij: peruskartta n:o 304209, p 673014 i 52426 k 34-35 m ymp.

löydöt: KM 17578 (Huurre 1967, inv.)
KM 17685 (Kehusmaa 1968, kaiv.)

kertomuksen liitteenä neljä karttaa sekä
valokuvat ff: 34457 - 60

Inventoidessaan Vehkalahden pitäjän muinaisjäänöksiä kesällä 1967 Huurre löysi Onkamaan kylässä Eino Hellbergin omistaman Tuomelan tilan maalla olevan pienen hiekkakuopan reunoilta joukon kvartsi-iskoksia. Koska hiekkakuopasta ilmoitettiin hiekkaa edelleen ajettavan, otettiin paikan tutkiminen esihistoriallisen osaston kaivausohjelmaan kesäksi 1968 ennen kuin mahdollisen esihist. asuinpaikan jäännökset lopullisesti hävitettäisiin. Paikalla kaivettiin allekirjoittaneen johdolla 29.5. - 4.6.1968.

Hiekkakuoppa sijaitsee parisataa metriä Onkamaa - Miehikkälä -maantien pohjoispuolella ja parisataa m Vehkalahden ja Miehikkälän kuntain rajan länsipuolella metsäisessä rinteessä, joka viettää luoteeseen kohti 150 m:n päässä virtaavaa Onkamaanjokea. Hiekkakuopan kaakkoispuolella vietto on loivaa, mutta heti kuopan luoteislaidalta alkaa varsin jyrkkä rinne, jossa maa laskee n. 25 m:n matkalla n. 3 m (ks. liitteet 1 (perusk.) ja 2). Hiekkakuopan reunoista saattoi nähdä maaperän olevan kerrostunutta hiekkaa ja soraa.

Kvartseja löysin vain hiekkakuopan kaakkoisseinämistä, mistä Huurrekin niitä oli löytänyt, joten kuopan sille laidalle paalutin 26 m pitkän koeojan suunnassa lounas - koillinen. Löydöt koeojasta jäivät sangen vähäisiksi eikä kiinteitä muinaisjäänöksiä, ei edes likamaata tavattu, mutta avautin koeojan ja hiekkakuopan väliin

tasokaivauksen sille kohdalle, mistä koeojasta löytöjä saatiin. Tasokaivauksen pinta-ala oli aluksi n. 30 m² (ruudut X:8-9 ja Y:4-10) myöhemmin sitä laajennettiin 8 m²:llä (X:10-11). Myös hiekkakuopan luoteis- ja koillispuolelle sekä koeojan kaakkoispuolelle, 10 m:n päähän siitä, tehtiin 1 x 2 m:n suuruiset tarkistusleikkaukset (ks. liite 2), mutta kaikki kolme olivat löydöttömiä.

Kaikissa tutkituissa kohdissa maaperä oli samanlaista: ohuen kunta- ja humuskerroksen alla oli kerros vaaleaa huuhtoutunutta hiekkaa ja sen alla ruskeaa hiekkaa, jossa monin paikoin oli kivi- kovia ruostepakkautumia. Huuhtoutuneen kerroksen paksuus vaihteli suuresti, aivan olemattomasta pariinkymmeneen cm:iin (ks. liite 3). Suurin osa löydöistä tuli ~~tuli~~ juuri tuosta huuhtoutuneesta kerroksesta, joka olikin runsaslöytöisimpien ruutujen (X:8-10, Y:8-9) kohdalla 15 - 20 cm paksu. Jonkin verran kvartseja löytyi myös ruostepaakuista ja noiden kovien kerrostumien altakin. 35 - 40 cm:iä syvempää löytöjä ei enää tullut. Myöskään tasokaivausalueella ei tavattu kiinteitä muinaisjäännöksiä, liesiä, kulttuurimaaläiskiä tms., vain muutamia hiilinokareita havaittiin. Kaiken kaikkiaan tuli tutkituksi n. 70 m², ja löydöksiä saatiin talteen seuraavasti:

kvartsisesineitä	18 kpl
kvartsi-iskoksia	424 "
kivilajiesineitä, katkelmia ja teel- miä	4 "
kivilaji-iskoksia	11 "
hiiltä	(4 g)

Määrällisesti eniten löydöksiä tuli ruuturivistä X (ks. liite 4), mikä viitannee siihen, että tihein löytöalue oli jo hiekanajossa kaivettu pois; tässä päästiin siis tutkimaan vain asuinpaikan "takalaitaa". Näin ollen asuinpaikan alaraja jäi varmasti määrittämättä; se lienee sijainnut jossakin 34 m ymp. kohdalla, sillä tuota alempana sijaitsevasta koekuopasta samoin kuin hiekkakuopan luoteis-

laidoilta ei löydetty mitään (ks. liite 2).

Vaakituksissa käytettiin kiintopisteenä kaivausalueen kaakkoispuolella kulkevan kärrytien kaakkoislaidassa olevan maakiven korkeinta kohtaa, johon lukema koneelta oli 085. Pisteen korkeus on 35,35 m ymp. vaakittuna Onkamaa - Miehikkälä -maantien pohjoispuolella Vehkalahden ja Miehikkälän kuntain rajasta parikymmentä metriä länteen sijaitsevasta kiintopisteestä, jonka korkeus peruskartan mukaan on 38,69 m ymp.

Porvoossa 27.5.1969

Aimo Kehusmaa

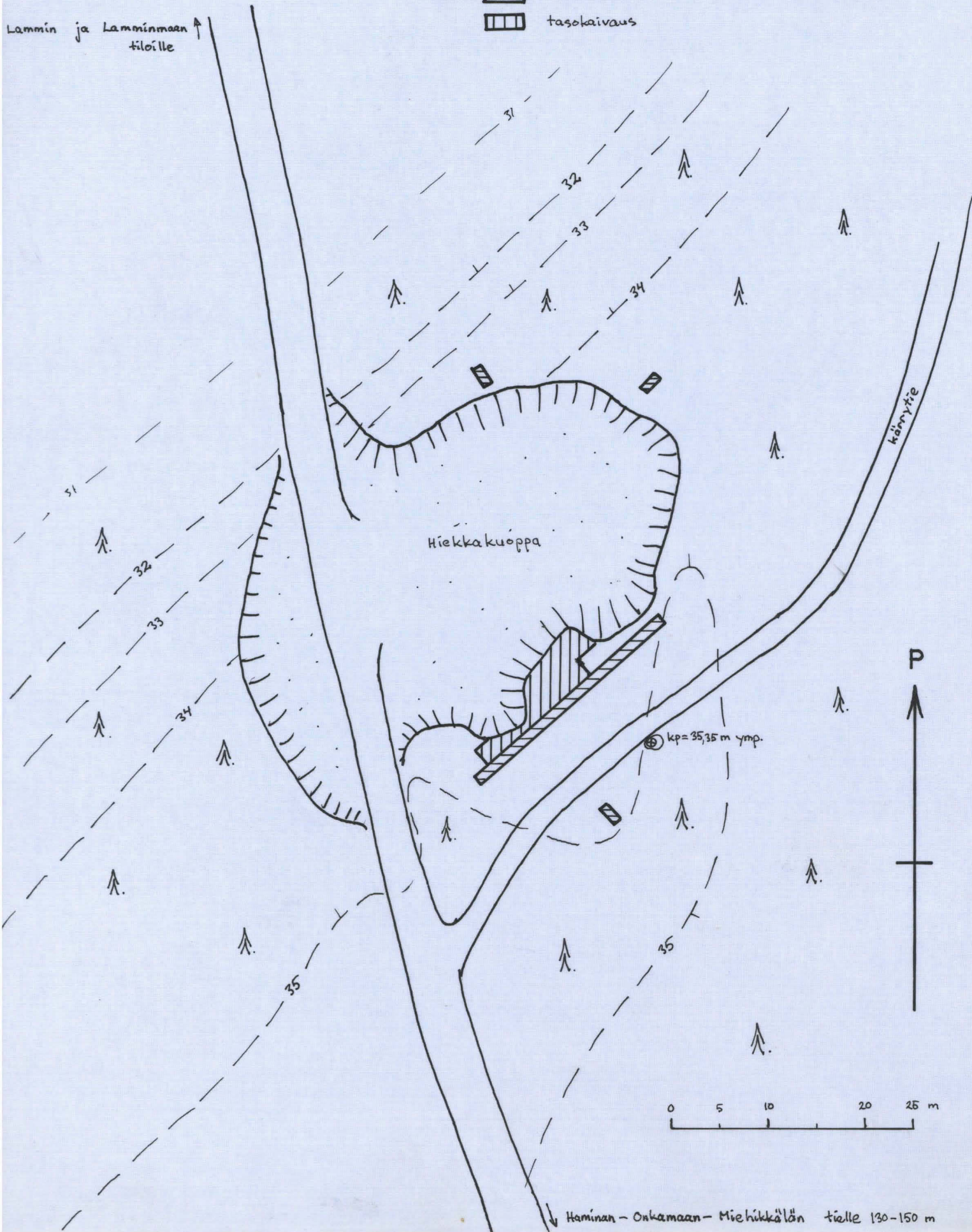
Aimo Kehusmaa
hum.kand.

VEHKALAHTI ONKAMAA TUOMELA A.Kehusmaa 1968

Yleiskartta
1:500

- koeleikkaukset
- tasokaivaus

Lammin ja Lamminmaan tiloille ↑

Haminan - Onkamaan - Michikkälän tielle 130-150 m

VEHKALAHTI ONKAMAA TUOMELA

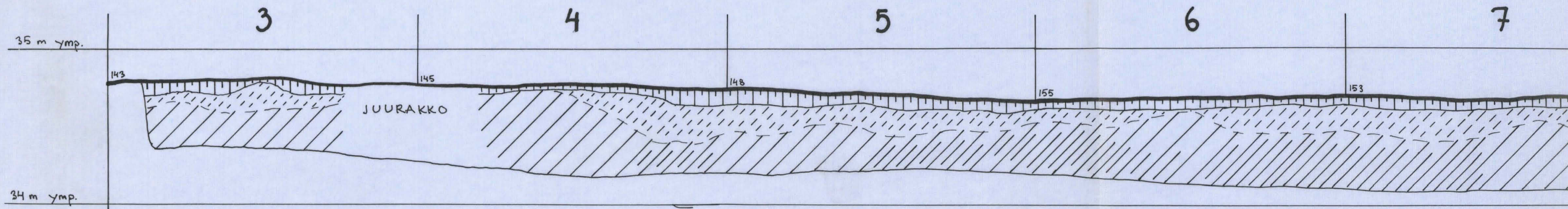
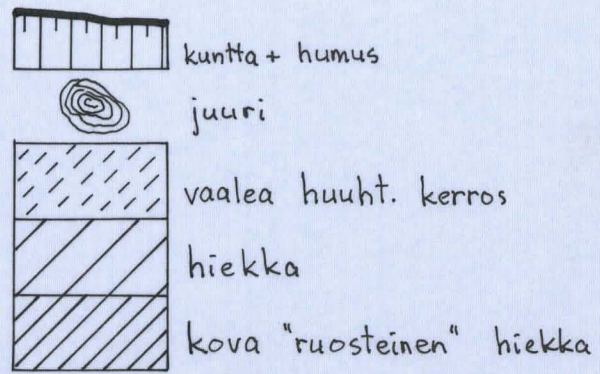
A.Kehusmaa 1968

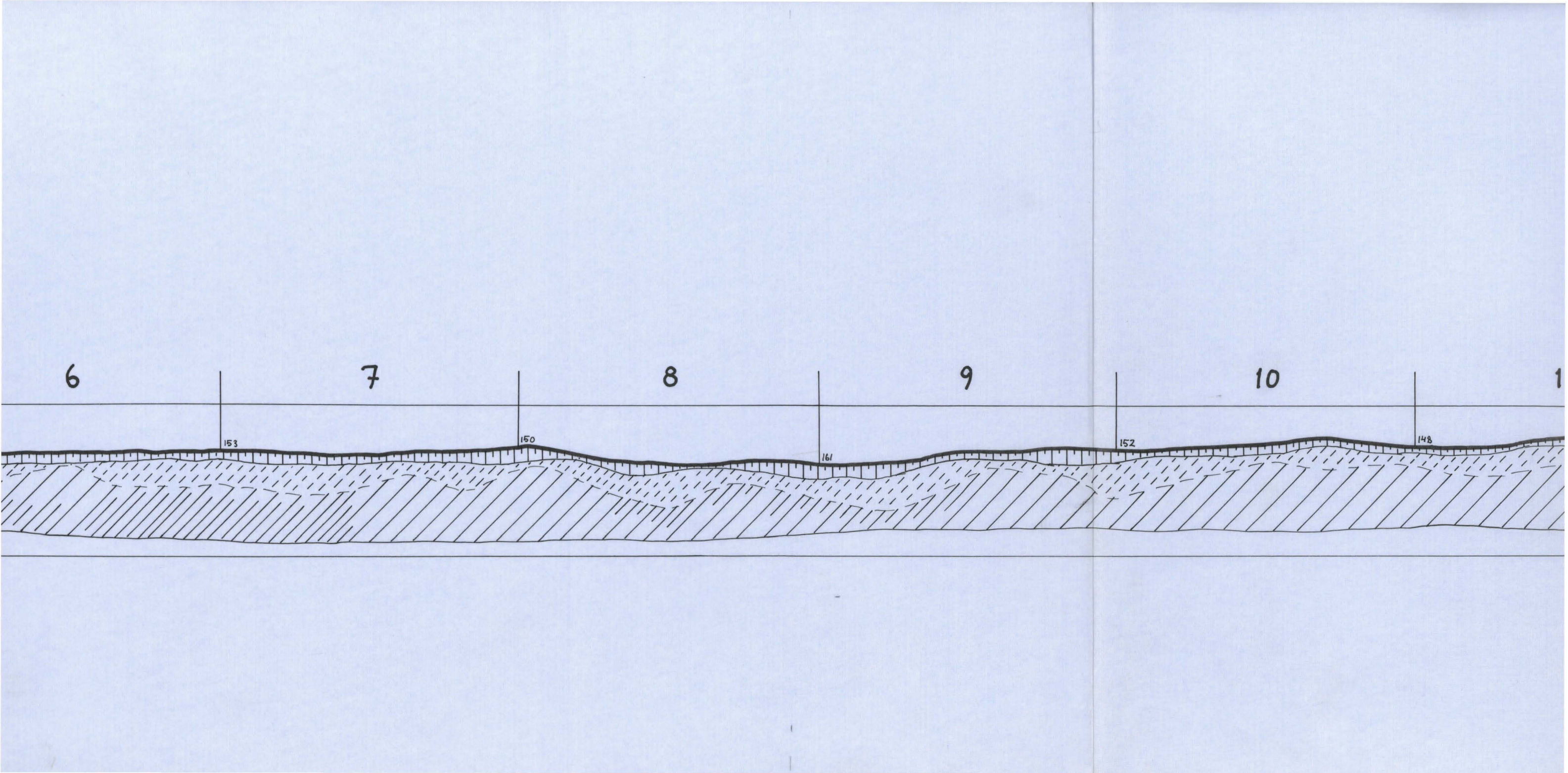
koeoja I:n luoteisseinämän profiili

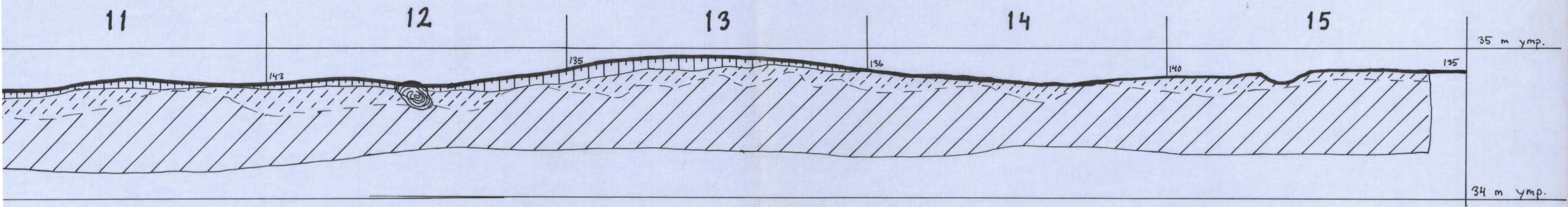
1:25

kp= 085 = 35,35 m ymp.

Liite 3

VEHKALAHTI ONKAMAA TUOMELA

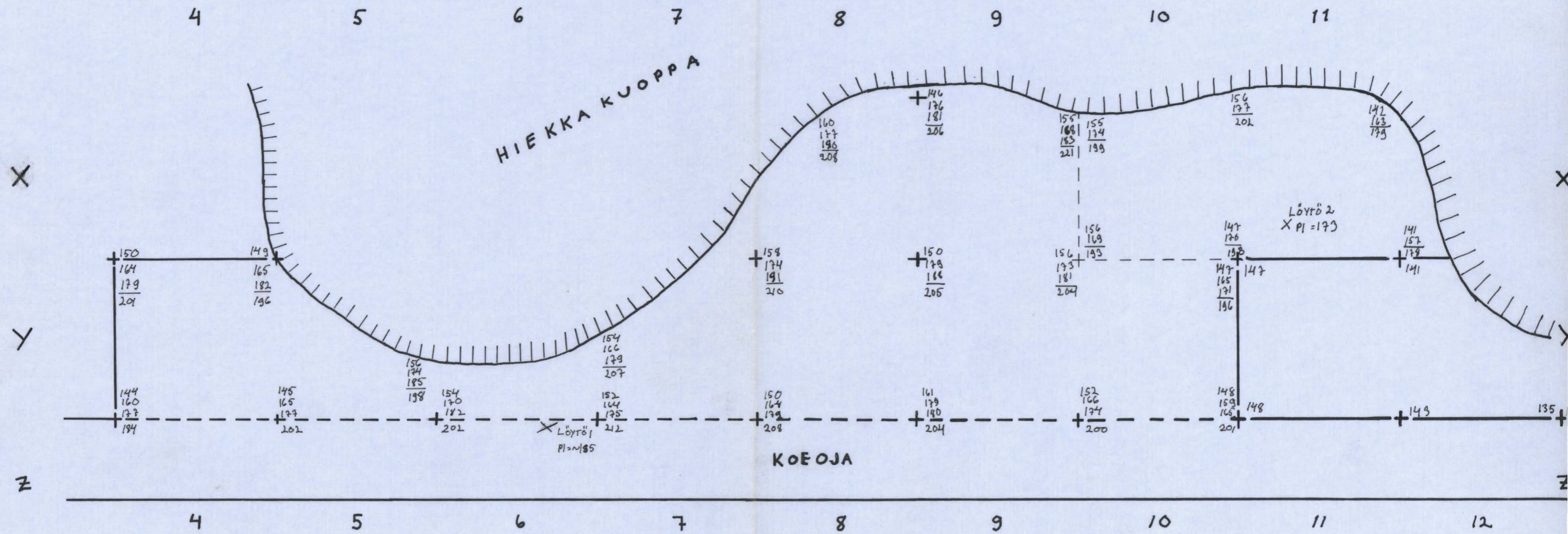
A. KEHUSMAA 1968

PINTA SEKÄ TASOT 1, 2 ja 3

1:50

kp = 0.85 = 35,35 m ymp.

Liite 4

f:

Koeojaa kaivetaan. Kuvattu köyl-
ligesta.

f:

Alue lännestä katsoen.

f:

Koeojan luoteisseinämaa ruudusta
Z:10 alkaen. Kuvattu etelälou-
naasta.

f:

Kolmatta kaivauskerrosta tutkitaan.
Kuvattu lounaasta.